

LA ACADEMIA CALASANCIA

Fundador: RDMO. P. EDUARDO LLANAS, SCH. P.

AÑO XXXIX — N.º 839

JULIO 1930

Hojas de un Breviario

Apretadas espigas doradas a besos del sol. Racimos olorosos de uva primeriza: pan y vino para místico alimento de almas. Transubstanciación de toda una Divinidad que quiere permanecer por amor, junto al hombre, hasta la consumación de los siglos. Pletórico junio, con su festividad del Corpus, uno de los tres días del año que el cantar popular ve relucir como el sol. Mes dedicado a Jesús Sacramentado y a su Divino Corazón; guardado en relicarios de metales preciosos, heridos por manos de artífice con unción devota, cuajados de pedrería que descompone los iris de luz. Flores pintadas por hadas de la Naturaleza que vacían sus perfumes junto al cáliz en que vela Jesús. Olor a incienso y a cera que se consume, crepitando. Cantos religiosos confundidos con el aleteo de los ángeles del Sagrario. Reclinatorios para guardia de honor, en suntuosas catedrales de sillares milenarios tejidos de ricos encajes de piedra, en capillitas y oratorios apenas encalados y como perdidos en los rincones de los pueblos humildes...

¡Quien, que sea creyente sincero, no ha sentido la dulce emoción de estos días señalados, para los que eligieron el Corazón de Jesús por Maestro y Señor!

Jesús quiere más que nunca, en este mes, manifestarse; Jesús quiere ser adorado públicamente en el tabernáculo por sus hermanos

en humanidad, por cuya redención vertió toda su purísima sangre en el Calvario, besando amores y dulzuras.

Aunque sin serlo parezca un contrasentido; todos en la vida damos lo que más necesitamos y pedimos. El que necesita cariño, prodiga cariño siempre; el que quiere lucha, da constante lucha; el que no puede vivir sin alegría rezuma alegría por sus poros; por que siempre esperamos todos, que nos sea devuelto el cariño, la alegría, o la lucha que nuestra alma exige para sentirse centrada, por aquellos con quienes es más íntima nuestra convivencia, por aquellos a veces más allegados a nuestros corazones.

Jesús que tanto quiso a los hombres, que tanto amor derramó en la tierra, necesita y pide nuestra correspondencia, con el mismo anhelo que nosotros buscamos el constante afecto de nuestros seres queridos; quiere recoger de todos y cada uno de nosotros, los frutos de su divina semilla.

Pues bien; no neguemos a Jesús lo que Jesús nos pide; y en este mes de junio muy principalmente, vayamos muchas veces a adorarle en el Tabernáculo; que tanto más rendido es el amante cuando más necesita comunicarse con el ser amado. Y allá en el coloquio sublime de nuestra alma con Jesús, hechos humildes como niños, caigamos rendidos de amor en nuestros pechos, y pidámosle muchísimos dones con la humildad preciosa del necesitado, del pobrecito que por hallarse inválido no considera humillación la limosna que recibe, sino que la juzga bendición del cielo. Pidámosle paz para nuestra alma, justicia para nuestros actos, caridad para darla a manos llenas a nuestros pobrecitos semejantes, superación constante de nuestra conducta, que sea cada vez más simple, más allegada a nuestra propia negación y renunciamiento, a tal punto, que Jesús se digne llegar a reposar también en nuestro pecho como en otro tabernáculo. ¡Qué valdrán desde entonces los orgullos de los poderosos, comparados con la posesión inefable del amantísimo Corazón de Jesús!

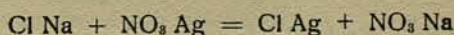
RAMON-RAFAEL.

Nota. — Recibidas estas páginas estando el número del mes en prensa, nos honramos con su publicación en éste.

Sinopsi de Volumetria general

Volumetria de precipitació

Considerant la reacció que té lloc entre un halogenur alcalí, per exemple, el clorur sòdic, i el nitrat de plata:

es veu que, si es disposa d'un mitjà que ens indiqui quan tot l'halogen hagi estat precipitat per la plata, es tindrà un mètode per a valorar els clorurs, bromurs, iodurs, etc. solubles, valent-nos d'una solució de títol conegut de nitrat de plata. Inversament, tenint una solució valorada de clorur sòdic, es poden dosar les sals de plata.

Preparació de la solució decinormal de clorur sòdic. Podem partir d'un clorur sòdic puríssim i anhidre, d'un de comercial que cal purificar abans d'utilitzar-lo, o bé de la plata metàl·lica.

En el primer cas, sols ens cal pesar exactament 5'8 grs. de clorur sòdic, que és la dècima part del seu pes molecular, col·locar-lo en un matraç aforat de 1000 cm³, i afegir aigua fins a l'enràs.

En el segon cas, se satura un cert volum d'aigua destil·lada amb clorur sòdic comercial, es filtra la solució, i es precipita el clorur sòdic mitjançant una corrent d'àcid clorhídric gasós; es recull el precipitat format, i s'asseca. Amb aquest clorur sòdic puríssim operarem com en el primer cas.

En el tercer cas, es pesen exactament 10'788 grs. de plata puríssima, que és la quantitat de plata continguda en un litre de solució decinormal de nitrat argentí, es transforma en nitrat per un tractament adequat amb àcid nítric, i s'hi afegeix aigua fins a un litre. Aquesta és la solució decinormal de nitrat de plata, amb la qual es pot valorar una solució de clorur sòdic, de títol superior a la decinormal, que es pot convertir exactament amb aquesta diluint-la convenientment.

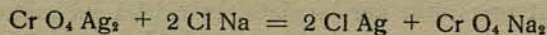
Preparació de la solució decinormal de nitrat de plata. El tercer mètode exposat per a preparar el clorur sòdic decinormal ja n'és un procediment. Un altre consisteix: en posar una quantitat de

nitrat de plata major que 17 grs., disoldre amb aigua destil·lada fins a obtenir un litre de dissolució aproximadament, tractar-la amb una petita quantitat de carbonat sòdic per a neutralitzar l'acidesa que pugui portar, buscar el seu títol amb una solució decinormal de clorur sòdic, i diluir-la amb aigua, fins a convertir-la en decinormal.

Dosatge de clorurs, bromurs i iodurs amb una solució titulada de nitrat de plata. Mètode de Mohr. Es funda en què, si a una solució de clorur sòdic hi afegim unes gotes de dissolució de cromat potàssic i a continuació nitrat de plata, es veu que en el primer moment es forma un precipitat roig, que agitant passa a blanc, fins que arriba un moment en què el color roig persisteix. El que aquí esdevé és el següent: El nitrat de plata reacciona amb el cromat potàssic, formant-se el cromat de plata de color roig

però aquest reacciona amb el clorur sòdic present, obtenint-se clorur de plata blanc i cromat sòdic

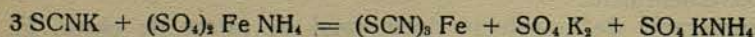
en el moment en què tot el clorur hagi estat precipitat en forma de sal argèntica, el cromat de plata no pot reaccionar amb més clorur sòdic, i per tant, persisteix el seu color roig.

Suposem que volem valorar una solució de clorur sòdic (els clorurs continguts en una orina, per exemple): Es pren un volum exactament mesurat del problema, i s'hi afegeix unes gotes de solució de cromat potàssic, i des d'una bureta s'hi deixa caure poc a poc la solució decinormal de nitrat de plata, agitant contínuament fins a color rosat persistent. Tenint en compte que cada cm.^3 de solució argèntica en qüestió correspon a 0'0058 grs. de Cl Na , és ben fàcil calcular la quantitat de clorurs-problema.

Mètode de Volhart. Si afegim a una solució de plata un altre d'alum de ferro amoniacal i després solució d'un sulfocianur alcalí, es precipita sulfocianur de plata insoluble blanc:

Quan la precipitació de la plata hagi acabat, la gota pròxima de solució de sulfocianur produirà una coloració roja persistent (sulfocianur ferric):

que indica el final de la reacció. Per tant, necessitem solució deci-

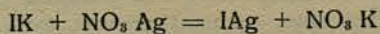
normal de plata, solució decinormal de sulfocianur potàssic o amònic, i una solució de sulfat de ferro amoniacal.

La solució decinormal de sulfocianur es prepara pesant aproximadament 10 grs. de CNSK ó 9 grs. de CNSNH₄, es dissolt amb aigua fins al litre, es busca el seu títol amb nitrat de plata titulat, i es transforma per dilució convenient en solució decinormal. La solució d'alum de ferro i amoni cal que sigui saturada en fred, i s'hi afegeixen unes gotes d'àcid nítric fins que desaparegui el color bru.

Mètode de Denigés. Es funda en què si sobre una quantitat de n cm.³ de solució decinormal de cianur potàssic, que conté unes gotes de solució de iodur potàssic en un medi fortament amoniacal, hi afegim gota a gota solució decinormal de nitrat de plata, no apareixerà la opalinitat persistent del iodur de plata, fins que s'hagin gastat n cm.³ de cianur potàssic decinormal. L'explicació és la següent: el cianur de plata és soluble en l'amoniac, per tant, en el moment de la seva formació queda dissolt

i quan ja no quedi més cianur, la gota següent de nitrat de plata es combinarà amb el iodur potàssic, formant-se iodur argèntic insoluble en l'amoniac:

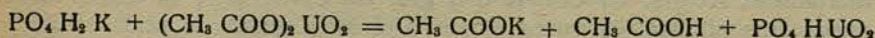
La solució decinormal de cianur de potassi es prepara de manera anàloga a la del sulfocianur del mètode anterior.

Com pot veure's, tant pel mètode Volhart com pel de Denigés les sals de plata poden valorar-se directament; però per a dosar una solució d'un halogenur deu procedir-se indirectament, o sigui, a un volum de solució del cos a valorar, mesurat exactament, s'hi afegeix un excés de solució de nitrat de plata decinormal, i es valora aquest excés de nitrat de plata pel sulfocianur o pel cianur, segons es tracti d'un o altre mètode.

Salta a la vista que pel procediment de Denigés no es poden valorar els iodurs ni bromurs, car els primers formen sal argèntica totalment insoluble (fonament del mètode) i la del segon és poc soluble.

Un altre dels problemes, que es poden resoldre per volumetria de precipitació, és el de la determinació de l'àcid fosfòric per mitjà de les sals d'urani. El fonament és que si s'afegeix acetat d'uranil a una solució neutra o dèbilment acètica d'un fosfat es produeix un precipitat blanc verdós de fosfat d'uranil. En el moment en què

tot el fosfat hagi estat precipitat, la solució contindrà un excés d'acetat d'uranil que es pot reconèixer pel color bru que dóna amb el ferro-cianur potàssic.

Com a via d'exemple, citarem la valoració dels fosfats en l'orina: Primer ha de valorar-se la solució de fosfat d'uranil, partint d'una solució de títol exactament conegut de fosfat disòdic puríssim, o d'una quantitat exactament pesada de fosfat tricàlcic i solubilitzat mitjançant l'àcid nítric. D'aquesta manera veurem cada cm^3 de la solució d'uranil a quina quantitat de $\text{P}^2 \text{O}^5$ correspon.

Es prenen 50 cm^3 de l'orina objecte d'anàlisi, i s'hi afegeixen 10 cm^3 d'una solució, que conté per litre 100 grs. d'acetat sòdic i 100 grs. d'àcid acètic al 30 %, es posa el conjunt a l'ebullició, i sense parar d'agitar es deixa caure amb una bureta la solució d'acetat d'uranil de cm^3 en cm^3 , fins que, prenent amb una vareta de vidre una gota del líquid bullint, deixant-la caure sobre un petit tros de ferro-cianur de potasi col·locat en un plat de porcellana, s'observi una zona roja-bruna. Quan d'aquesta manera s'hagi determinat aproximadament la quantitat necessària de dissolució d'urani per a la precipitació, es prenen altra vegada 50 cm^3 de l'orina, s'hi afegeixen els 10 cm^3 de la solució acètica d'acetat sòdic, i la mateixa quantitat de solució d'urani que s'ha emprat en la primera determinació. Es fa bullir el conjunt, i s'hi afegeix gota a gota solució d'acetat d'uranil, fins que, prenent-ne una gota com anteriorment s'ha explicat, produeixi el color amb el ferro-cianur. Aquesta determinació es repeteix diverses vegades per tal d'obtenir un error inferior a una dècima de cm^3 .

Com saben quan $\text{P}^2 \text{O}^5$ correspon a cada cm^3 de la solució d'urani, multiplicant aquest nombre pels cm^3 gastats, tindrem la quantitat d'anhídrid fosfòric contingut en 50 cm^3 d'orina-problema, i multiplicant aquesta per 20, ens donarà la riquesa per litre.

ARNAU IZARD.

Mare i Fill

ROMANÇ

Està l'Infant Jesús genolls en terra
en actitud d'estàtica oració,
què diu a l'Etern Pare, que suspira
i de son pit li brollen vius sanglots?
La tendríssima Mare que cosia
robeta blanca amb delicat primor,
deixant la feina, el pren entre sos braços
i apretant-lo, amorosa, sobre el cor,
—què tens, oh Fill de Déu, que tant sospires
li diu, esclatant ella també en plors.
Exhala, Fillet meu, tota ton ànima,
parla a la que t'estima amb tant d'amor!
—Vós, sí! Vós m'estimeu, Mareta meva,
Vós sou mon paradís, sou mon tresor!
La terra tota està de pecats plena,
sens vostre amor, que horrible fóra el món!
—Jo t'he donat, Fill meu, la trista herència
d'un món d'iniquitats i perversió.
Oh Fill de Déu! en lloc de benaurança,
la teva Mare et dóna sols dolors.
—Es voluntat del Pare que així sigui
per ésser dels humans el Redemptor.
I Vós, Mareta meva, ben amada
Vós sereu ma companya en la passió.
—Oh, Fillet meu! que és dolça ta promesa!
A ton costat què són tots els dolors?
—La vostra vida, tota sacrifici,
sofrint suma pobresa i privació.

—Tu ho tornes, Fillet meu, tot en dolçura
fruint les benaurances de l'amor.

—Oï que no em deixareu, Mareta meva,
encar que m'abandoni tot el món?

—Jesús, Fill de l'Altíssim! Per tu aleno,
tu ets mon Déu; mon Rei, tu ets mon Senyor.

Sí, porta'm per les vies d'amargura,
més per seguir-te, dóna'm ton esforç.
Si veus que defalleix el meu coratge
alenta'm, que ets la vida del meu cor!

—La voluntat del Pare ja complerta,
fent fills de Déu als míseros pecadors,
Oh Mare! jo entraré en la benaurança
i sereu ma companya en el triomf.

Us faré la Regina de les gràcies,
us donaré les claus de mos tresors,
i del cel les més altes jerarquies
us rendiran, joïoses, llurs honors:
que Vós sereu l'excelsa criatura
del poder infinit suprem esforç.

Com si sentís fatiga, l'Infant calla,
posant sobre son pit el caparró,
després, amb infantil manyagueria,
cerca de ses tendreses el consol.

Quan ella amb frenesí a son cor l'apreta,
l'esguarda, li somriu, la besa i dorm.

Resta la santa Mare embadalida
sens apartar sos ulls de l'Infantó:

Fill del meu cor en tot ets Déu i ets home!
conjunt el més sublim i el més formós!

Després alçant l'esguard a l'estelada
diu: Pare en vostres mans estem tots dos!

I prenent altre cop la roba blanca
cus, amorosa, amb delicat primor.

P. MAGÍ BALLBÉ, Sch. P.

Diada de Noces

ENDREÇA

Als novells esposos:

*En Josep M.ª Pujadas i Calzada, i
Na Consol Domingo de Pujadas*

Esdevingut lo jorn que suspiràveu
lo bon Déu ha beneït vostres amors ;
ja que ser l'un de l'altre desitjàveu
cendint-vos a la fi el que més ansiàveu
de confondre en un sol los vostres cors.

Ha lligat vostres sers amb dolços llaços,
vostres ànimes pures ha lligat ;
ha fermat vostre amor amb forts abraços
i estrenyent-los prou fort amb divins braços
lo sagrat sacrament s'ha consumat.

Ara entreu de ple a ple a una nova vida,
per viaranys de goigs i de dolors ;
si empreneu lo camí amb fe prou ardida
vencereu, i al final de la partida
lo pedregam esdevindrà tot flors.

Benhaurat, benhaurat ne sia el dia
que la poncella haurà esclatat en flor !
Jo us dono comiat ; en vostra via
vos desitjo abundosa l'alegria
eternal, sense fi lo vostre amor.

JOSEP CAMINAL.

Notes marginals a l'actual moviment litúrgic

Després de les exposicions d'art litúrgic, i de la commemoració del XXV Aniversari del «Motu Proprio» de Pius X, amb Vespres Abacials a la Parròquia de Santa Anna i solemníssim Pontifical de la Seu, de les commemoracions també exemplaríssimes, en el més estricte sentit litúrgic, a Terrassa, Sabadell, Solsona, Rubí... etc., després de la Setmana Litúrgica de Girona, també el Sínode Diocesà, el grandíós Pontifical de l'Estadi..., hom podria creure que en la terra nostrada es viu arreu una intensa vida litúrgica i que el cant gregorià ha conquerit la supremacia que li pertoca en el Temple.

Tant debò que fos així! No cal pas, però, que ens formen il·lusions.

Una gran part del nostre poble fidel no sent encara l'escalf de la sòlida pietat litúrgica, són encara relativament molt pocs els que coneixen les bel·leses incomparables del culte catòlic, malgrat les publicacions litúrgiques i l'Eucologi, Missal, etc.

El cant gregorià no és ni prou conegut ni prou estimat en la pràctica, precisament, creiem, per la manca d'exacte concepció litúrgica que comentem.

Les melodies gregorianes no ocupen el lloc d'honor que els pertoca, per dret d'antiguitat, per la seva compenetració íntima amb el text litúrgic, i per les disposicions pontifícies repetidament insistides.

Hem conegut moltes parròquies i esglésies de diferents bisbats, hem preguntat a molts sacerdots sobre la vida musical en els temples de les respectives localitats i n'hem tret la conclusió que malgrat la molta propaganda litúrgico-gregoriana, que desinteressada-

ment sostenen persones eclesiàstiques i seglars i institucions religioses, el repertori gregorià és encara ben migrat (1).

En dir això no és pas el nostre intent voler fer un retret als sacerdots que tenen a llur cura tals esglésies; sabem que molts d'ells prou voldrien que el cant gregorià ocupés un marge més ample en les sagrades funcions, però per múltiples causes no poden realitzar llurs desigs.

Es el fet, però, que el gregorià no ostenta la supremacia, per raó del nombre de cants. Tampoc la té en el sentit d'ocupar el lloc de distinció en els actes del culte, perquè si bé és veritat que és generalment en la Santa Missa quan hom canta les melodies gregorians, es dona massa sovint el cas de veure's suplantat per altres misses, principalment els dies de gran festivitat en què ja sembla de rúbrica cantar-les a veus i si és possible amb acompanyament d'orquestra.

Volem dir amb això que amb vint-i-cinc anys de «Motu Proprio» el nostre treball ha estat tan migrat que no hem aconseguit res?

Ben al contrari; estem convençuts que s'ha fet moltíssim—potser no tant com s'hauria pogut—i que els resultats positius que hom ha obtingut són veritablement consoladors i ens estimulen a continuar amb fervor la nostra tasca fins a obtenir una integral restauració litúrgica.

Són fruits ben positius els fets que esmentàvem en començar el nostre treball; ho són també l'haver bandejat del Temple aquells cants indignes de la casa de Déu, que hom cantava abans del «Motu Proprio», i ho és també l'haver dignificat les devocions populars deixant de banda aquella pietat malaltissa que imperava arreu. Però el que ens manca encara a realitzar és moltíssim i cal que tots siguem veritables apòstols de la sòlida pietat si volem per al nostre poble una restauració cristiana ben plena d'eficàcies espirituals.

Es el nostre intent, en aquestes notes marginals, repassar la nos-

(1) Els cants gregorians que generalment hom canta en la major part d'esglésies—excepció potser de la Capital—són: L'Asperges, alguna missa (ordinàriament la «De Angelis», i encara en les festes senzilles), en alguns llocs les parts variants (sovint cantades per un sol), la missa «Pro Defunctis» (exceptuant els dies de funeral solemne), els cants per a l'Exposició, la Salve i... potser parem de comptar.

tra actuació, no per a delectar-nos en el camí que portem realitzat, sinó per a estudiar detingudament alguns dels nostres actes, els quals, a judici d'algú, són equivocats o almenys exagerats. No cal dir que si realment fos així, com no manca sortosament en els nostres apòstols bona voluntat i zel de la glòria de Déu i de la santificació de les ànimes, procurariem esmenar-los o corregir-los.

Parlarem avui de la *música sagrada* i deixarem per a un altre dia el fer-ho detingudament de la *Litúrgia oficial i pietat popular*.

EL CANT AL TEMPLE

Hom blasma els «*sedicentes gregorianistes*» perquè—amb *raríssimes excepcions*—sense saber «res de res que tingui relació amb l'art diví, es passen la vida fent obra negativa. En vint-i-cinc anys de «*Motu Proprio*» tota llur acció gregoriana ha estat fer cantar la missa «*Fons Bonitatis*», l'«*Adoro te devote*», el «*Psallite*» i no sabem si gran cosa més» (2).

Suposem que l'obra negativa dels *Senyors de la Congregació* ha de consistir en què fent cantar la missa «*Fons Bonitatis*», l'«*Adoro te devote*», i el «*Psallitis*», hauran estorbat que en moltes esglésies es cantin les obres de *senyors d'alguna altra congregació*, els quals—no cal dir-ho—, amb raríssimes excepcions, entenen tots perfectament l'art diví. Això és claríssim.

Però, pel que es veu, hi ha encara algú que no comprèn que els senyors que formen la *congregació dels sedicentes* (3) *gregorianistes* són gairebé tots ells *sacerdots* als quals pertoca, i no als seglars, explicar les disposicions eclesiàstiques. Que, abans que músics, són *sacerdots* que tenen com a *part de la seva missió* l'apos-

(2) Antoni Català, en «*La Veu de Catalunya*», del dia 20 de febrer.

(3) No fa gaire els nostres «gregorianistes» tingueren l'honor de rebre aquest nom—i no certament en to menyspreable—del capdavanter del gregorianisme mundial, el R. P. Dom Andreu Mocquereau (a. c. s.). Vegi's «*Vida Cristiana*», núm. 137, p. 98.

tolat litúrgic i per tant l'apostolat gregorià, puix que aquest cant forma part integrant de la Litúrgia sagrada «font primera i insubstituïble del veritable esperit cristià».

Mai per mai deu oblidar un simple fidel que en l'Església té una valor indiscutible el treball d'un sacerdot que fa gregorianisme, puix que compleix una missió sagrada, a la qual no està pas cridat un *Mestre de Capella seglar*, per gran músic i compositor que sigui. Té una importància i transcendència molt més gran un *clergue gregorianista* que, no sabent potser més que la missa «Fons Bonitatis», l'«Adoro te devote» i el «Psallite», ho ensenya a cantar als fidels, que no pas un *Mestre de Capella seglar* per grans «Te Deums» i Misses polifòniques que faci i en les quals no hi podrà prendre part el poble.

Creiem, però, després de tot, que el qualificatiu que hom ha donat als nostres gregorianistes i el criteri que hom ha format de llur acció negativa haurà estat fruit d'una mala informació. Nosaltres, a més dels cants que hem esmentat més amunt, hem tingut la sort de sentir cantar amb admirable justesa i devoció a centenars de fidels de diferents indrets de la nostra terra—si no en tants llocs com hauríem volgut—les misses «Alme Pater», «Cum Iubilo», «Orbis factor», «De Angelis», «In Dominicis Adventus et Quadragesimae», el Krie «Clemens Rector», la «Missa Pro Defunctis» i els Credos I, III i IV. Els hem sentit cantar també les respostes al celebrant, indistintivament en tots els tons (4), les Vespres dominicals, les de la Mare de Déu, les del SS. Sagrament i d'alguna altra festivitat (íntegres, és a dir antífoes i salms), també Tertia, Matines i Laudes de l'Ofici de Tenebres (antífoes i salms); en algun lloc fins els Matines abans de la Missa de Mitja nit de Nadal, les parts variants d'una multitud de festes, més de vint cants al Sagrament (que no enumerem per no allargar-nos massa), i les antífoes de la Mare de Déu.

(4) Celebràvem en certa ocasió la missa cantada en una església d'un convent de Religioses de Barcelona, d'on és Mestre de Capella, un seglar «que venera i cultiva a ultrança el cant gregorià». Hom cantava, sense ésser ni de bon tros cap model de perfecció, la missa «Orbis Factor», i en cantar nosaltres les oracions en el «tonus solemnis» els vàrem desconcertar per complet, cosa que mai no ens ha passat en les festes que fan els gregorianistes.

Diem amb tota sinceritat que no recordem haver sentit en cap festa el «Flos Virginum», de Dom Pothier, que res té de gregorià i que per tant els gregorianistes de veritat poc s'han cuidat de propagar. En canvi hem sentit una infinitat de vegades l'«Ave Maris Stella», «Sub tuum praesidium», «Inviolata», «In natali», «Beatam me dicent», «Stabat Mater», i molts d'altres cants marians; hem sentit repetidament cants propis de temps com «Rorate caeli», «Attende Domine», «Parce Domine», un nombre ben crescut dels de Setmana Santa i Pasqua, a més d'una bona collecció d'altres cançons no gregorianes, *veritablement populars*, però que ocupen un segon o tercer lloc en llur repertori, tal com l'Església ho desitja. Els gregorianistes (quan han pogut) han fet, per tant, quelcom més que el que es deia en l'article de referència.

* * *

Els gregorianistes es proposen bandejar del Temple la polifonia, sacrificant tota altra mena de música a l'ús exclusiu del cant gregorià (5).

El que hi ha de cert en aquesta qüestió és que havent-se proposat els gregorianistes—com el mateix nom ho indica—l'apostolat gregorià fomentant el compliment de les prescripcions canòniques que el poble torni a adquirir el costum de cantar les melodies gregorianes en les funcions del culte, com és la primera cosa en què els Papes Pius X, Benet XV i Pius XI han insistit, han treballat ardidament i fervorosament, i malgrat els entrebancs i obstacles que han trobat a cada pas, els resultats són ben abundosos i encoratjadors. Podrien dir el mateix la major part de Capelles de música respecte a la polifonia clàssica, ja que *a elles i no als gregorianistes* està reservada, segons consta en els documents pontificis, la tasca de cultivar-la i executar-la? I això sense deixar de fer constar que si els gregorianistes poden prescindir de la polifonia, *mai* una capella de música pot preterir el cant gregorià ni teòricament ni pràcticament. Quin espectacle més poc litúrgic el que de vegades hem

(5) A. C. en «La Veu de Catalunya», del 20 de febrer, i Mn. Jordi Garcés, pvre., en la revista «El Bon Pastor», núm. 24.

presenciat, quan una capella de música pot disposar de gran nombre de cantors i només en té un o dos per a cantar l'Introït, Gradual, etc. !

Fora d'algunes funcions de Setmana Santa, són moltes les Capelles de música que es preocupen com cal de la polifonia talment com recomanen el «Motu Proprio» i la Constitució Apostòlica «Divini cultus»? Tant debò que sobretot *en les esglésies principals*, com diu el Sant Pare, les nostres Capelles donessin un marge més ample a aquestes grans obres reduint bastant el repertori d'altres cants moderns que haurien d'ocupar el darrer lloc, segons desig dels documents pontificis, però que en realitat ocupen el primer !

Fem constar amb gust la gratíssima impressió i pregona emoció espiritual que ens ha produït alguna Capella, entre altres la del nostre benemèrit Orfeó Català en oir-li les obres sublimes dels grans polifonistes en l'església de Sant Felip Neri.

Algú potser dirà: és un fet, però, el que a alguns *ja no els agraden prou certes funcions perquè encara admeten cants polifònics i cants moderns i en canvi enyoren Solemnnes on es canta exclusivament gregorià* (6).

Aquestes afirmacions, enc que una mica exagerades, tenen sens dubte un fons de veritat. Però, qui no veu que això no és una oposició sinó una simple qüestió de gust personal?

Hom no deu oblidar que molts han experimentat de tal manera la dolça savoria espiritual del gregorià, s'hi troben tan a plaer interpretant les melodies litúrgiques, estan ja tant avesats a cantar en el Temple prenent la part activa que els pertoca, que sense deixar de reconèixer que l'Església permet i autoritza altres cants no gregorians, sense voler menysprear aquesta altra mena de música, *prefereixen* el «suprem model» a tots els altres; en la qual cosa no creiem que hi hagi res a dir. Són molts els que creuen, que on es canten, *sobretot si ho fa una Capella de Música*, les obres sublimes de Vitòria i Palestrina ho fan molt bé, però on es canta només el cant litúrgic ho fan tan bé i millor encara si és el poble el que resa cantant, seguint la norma donada per Pius X i renovada pel Papa actual Pius XI, el qual, a més, personalment en les dues Mis-

(6) Mn. J. G., en «El Bon Pastor», núm. 24, p. 504.

ses Papals i el dia de la Coronació ha *preferit* les melodies gregorianes a Sant Pere del Vaticà, malgrat de tenir dues Capelles de Música, la Júlia i la Sixtina.

El que sí blasmen els gregorianistes és el fet, tan corrent entre nosaltres, de fer cantar misses polifòniques en les grans solemnitats i deixar el gregorià per a les festes senzilles. Aquesta pràctica ha de produir necessàriament en la pensa dels fidels la impressió que les melodies gregorianes no omplen les grans festivitats; cosa, aquesta, evidentment contrària a la lletra i a l'esperit del Motu Proprio, (Núm. 3).

No poques vegades hem vist treure aquesta natural conseqüència no solament als fidels sinó també als mateixos sacerdots. *El cant gregorià no fa festa*, ens han dit indicant ensems amb això que no apreciaven prou que una festa litúrgica és molt diferent d'una festa profana.

No fóra millor que fins en els dies que hom empra la polifonia es deixés, a ésser possible, alguna part principal, per exemple el Credo perquè fos interpretat pel poble amb cant gregorià? Es compliria a perfecció el «Motu Proprio» en el que fa referència a la polifonia, i les nostres misses amb la participació dels fidels, fins i tot en els dies de gran festa, produirien sempre aquella impressió d'una majestuosa i vivent unitat a la qual «res del món podrà comparar-se jamai». I ja que tenim com una part de la nostra missió el treballar en la restauració de les venerables tradicions litúrgiques, hem de recordar sempre que ens mancarà quelcom a fer mentre no haurem aconseguit fer pendre al poble de Déu la part activa que li pertoca, *aquesta gran veu que mai per mai cap combinació artificial podrà reemplaçar*» (7).

* * *

No manca qui més informat s'ha donat compte que en moltes esglésies es canten algunes coses més que la Missa «Fons Bonitatis», l'«Adoro te devote» i el «Psallite». Fins hi ha qui creu que els gregorianistes *han fet massa. Que cal frenar la participació del*

(7) «L'ideal monastique et la vie chrétienne en Leçons sur la Messe», pàgina 311.—Subratllem nosaltres.

poble en el cant litúrgic en el que fa referència a les parts variables de la Missa i Antifones de Vespres, car de fet tot el poble passa a ésser cor o capella (8). Sobretot aquesta limitació deu tenir-se en compte quan són les dones les que canten, puix que ho prohibeix taxativament el *Motu Proprio* (9).

Es veritat que el «*Motu Proprio*» distingeix el Cor, Schola, Capella de Música i poble. Però convé no oblidar que *Oficiatura Choral*, en el llenguatge eclesiàstic, vol dir l'Ofici diví practicat en les basíliques i en les esglésies catedrals, collegials i conventuals de religiosos (10).

Recordem també el veritable significat o abast dels dos mots Schola i Capella.

Antigament els cantaires de l'Església procedien de la *Schola Lectorum* als quals el poble responia algunes aclamacions: *Amen*, *Deo gratias*, etc., i certes antifones en forma de tornada popular (11).

Més tard fou una altra institució eclesiàstica, la *Schola Cantorum*, la que sostingué una part del cant. Segons ens conta el biògraf de Sant Gregori, Joan el Diaca (12), quatre subdiaques (*Parafonisti*) educaven un nombre limitat de nois, incorporats a la família pontificia amb el nom de *cubilarii*. Aquests nois eren alligornats en les disciplines eclesiàstiques i en el cant sagrat, vestien alba, portaven tonsura clerical, i, quan grans, rebien els sagrats ordres. «El fi principal d'aquestes *Scholae* era l'execució del cant gregorià i el servir fidelment la seva integritat» (13). Elles eren l'intermedi entre el cant del poble i el de l'altar, reservat solament als ministres.

Quan començà la polifonia, aparegueren les *Capelles de Música*, les quals substituïnt les antigues *Scholae*, foren constituïdes en les basíliques i en les esglésies principals amb el fi especial d'executar-hi la música polifònica (14).

(8) Mn. J. G. en «El Bon Pastor», núms. 24 i 38.

(9) A. C. i Mn. J. G., en els llocs citats anteriorment.

(10) Const. Apost. «*Divini cultus sanctitatem*», núm. 3.

(11) «*La Vie Musicale de l'Eglise*», par A. Gastoné, p. 12.

(12) Núm. I. P. L., t. LXXVIII, col. 1003.

(13) F. Esteve, «Lo que debe ser el músico sagrado», p. 86.

(14) Const. Apost. «*Divini cultus*», núm. 5.—Subratllem nosaltres.

De tots aquests conceptes es dedueix que tant les Scholae com les capelles de música han constatat sempre d'un *nombre limitat* de cantaires i han estat en tot temps considerades com un ofici litúrgic. A això últim es refereix Pius X en el núm. 12 del «Motu Proprio»: «els cantors de l'Església, àdhuc quan són seglars, fan pròpiament l'ofici de cor eclesiàstic».

Tenint una idea clara del concepte històric de Schola i Capella estem segurs que ningú no dirà que en les nostres funcions el poble es confongui amb elles. Es veritat que moltes de les nostres agrupacions gregorianistes són anomenades *Scholae Cantorum*, però no es necessita gaire esforç per veure que només en tenen el nom i que no corresponen a les antigues *Scholae*, car admeten un nombre il·limitat de cantaires i treballen ardidament per a augmentar-lo cada dia més, puix que saben prou bé que fan de poble i voldrien que realment tota la massa dels fidels formés la *Schola Cantorum*.

No obstant, totes elles serveixen escrupolosament la tradició de les antigues *Scholae* en el que avui anomenem *petit chor* o *petita Schola*, formada sempre *exclusivament* per *clergues* (recordi's el Pontifical de la Seu i les Vespres Abacials), o bé per *clergues i homes o nois* (com en el Pontifical de l'Estadi) (15), o solament per *homes* com ho practiquen sempre les *Scholae Cantorum* a Terrassa, Sabadell, Rubí, Sant Felip Neri de Gràcia, etc.

Mai, per tant, les dones «inhàbils com són per exercir un ofici litúrgic», són admeses a formar part ni del cor (eclesiàstic), ni de la Schola o Capella de Música pròpiament dites; quan canten en les nostres funcions ho fan sempre *com a poble*. I fent-ho d'aquesta manera, en cap disposició eclesiàstica està prohibit que les dones no puguin cantar, màxim emprant la melodia gregoriana.

Pius X, i l'actual Pontífex, encoratgen (vegi's II, núm. 3 i la lletra al Cardenal Respighi que l'acompanya) que el poble (homes i dones) s'ajuntin al cant eclesiàstic.

(15) En el Pontifical de l'Estadi en cantar-se les parts fixes feien Schola els nois. En les parts variants en feien els clergues i homes que ocupaven les dues primeres rengleres i que varen entonar sempre i varen cantar també el Gradual i el V. de l'Al·leluia. Els altres fidels en nombre il·limitat que varen cantar l'Introït, etc., representaven ben bé el poble.

Pius X diu ben clarament que «es procuri tornar al costum d'emprar el cant gregorià, perquè els fidels prenguin part més activa en l'Ofici Litúrgic»; àdhuc en el cant dels salms, que forma part de l'*Oficiatura litúrgica* pròpiament dita (16).

* * *

Se'ns ha dit que en les nostres festes «gairebé sempre els executants són associacions de dones» (17).

Ja donàriem feina al que volgués provar aquesta pràctica de *quasi sempre*, citant casos concrets. Fem constar amb tota sinceritat que malgrat l'haver assistit a una infinitat de festes gregorianistes mai no l'hem vist realitzada.

En el ben entès que si en algun lloc (que el desconeixem en absolut) es practiqués per manca d'homes, tan sols algun sacerdot o noi representés la Schola, creiem que no hi hauria absolutament res a dir, puix que les dones, en aquest cas, s'ajuntarien al cant des dels seus llocs no com a Capella, sinó com a poble.

Vegi's aquesta declaració: *Intra christifidelis viri et pueri, quantum fieri potest, suam partem divinis laudibus concelebrandis conferant, haud exclusis tamen, maxime ipsorum defectu, mulieribus et puellis...*» (18).

Vegem ara si el poble *pot* o *no* cantar les parts variants de la Missa.

Diu la Constitució Apostòlica de Pius XI: «Es verament molt necessari que els fidels... alternin llur veu amb la veu del sacerdot o de la Schola, segons les normes estatuïdes...» (19).

Quines són les normes estatuïdes?

Sens dubte: «De Ritibus servandis in cantu Missae», que posa el proemi de l'Edició Vaticana del Gradual. Diuen així:

(16) Fem notar, de pas, que no comprenem que podent el poble prendre part activa en l'ofici litúrgic, cantant els salms, no ho pugui fer també cantant a més les antifones. Es que les antifones tenen un caràcter més litúrgic que els salms? Hi ha potser alguna disposició prohibitiva?

(17) Ant. Català en «La Veu de Catalunya», del 20 de febrer.

(18) S. C. R., 17 de gener 1908.

(19) Constit. Apost. «Dominiculus», núm. 9.

«I.—Accedente Sacerdote ad altare, incipiunt cantores, Antiphonam ad Introitum... Chorus prosequitur usque, etc.»

«II.—Chorus, finita Antiphona, ter... alternatim cum cantoribus, etc.»

«III.—Incipit solus Sacerdos... deinde Chorus prosequitur... divisus quidem in duas partes invicem sibi respondentes, ant cantat alternatim cum cantoribus. Sequitur responsio Chori ad *Dominus vobiscum*.»

No cal pas que els seguim copiant, car tots són pel mateix estil.

Preguntem ara, quina diferència hi ha entre el *Chorus* citat en les parts fixes i el *Chorus* de les parts variants?

Cap, absolutament. Si tothom entén que el *Chorus* de les parts fixes es pot aplicar perfectament al poble—així ho practiquen arreu—per quin motiu no se li pot aplicar també el de les parts variants? Hi ha alguna disposició que ho prohibeixi?

No sabem veure que sigui una prohibició o un argument en contra el fet que el Papa Pius X, essent Bisbe de Màntua, indiqués el seu desig que els fidels «cantessin *les parts fixes* de la Missa». Això és, diríem, un mínim de participació a la qual Pius X volia que arribessin tots els fidels.

El que sí confirma la nostra creença són les següents paraules del Cardenal Vicari en el núm. 1 del reglament per a la Música Sagrada a Roma: «La veritable i genuïna tradició eclesiàstica del cant i de la música sagrada és: que *tots* els fidels s'associïn per mitjà del canten les funcions litúrgiques, *executant les parts del text destinades al cor* (20), i que una *especial Schola* alterni amb el poble i canti les parts del text més riques en melodia i reservades més particularment per a ella».

No és així com ho practiquem sempre en les nostres festes? Les parts més riques en melodia (Gradual, el verset de l'Alleluia, algunes vegades l'Ofertori), són arreu executades solament per la *Schola pròpiament dita*.

A més, com ens deia molt bé un il·lustre gregorianista, creiem que

(20) Les parts variants del text destinades al cor, tant ho són les variants com les fixes.—Hem subratllat nosaltres.

mentre hi hagi algun clergue (21) que canti en aquestes parts, a ésser possible des del lloc destinat a l'oficiatura litúrgica, i amb hàbits corals (si pot ésser), sempre els fidels que se li ajuntin tindran només el caràcter de poble que pren part activa, com vol el Papa, en el cant litúrgic, ajuntant-se al cor eclesiàstic.

MIQUEL ALTISENT, Sch. P.

(Seguirà).

(21) I en el cas que hi manqués, podria ésser reemplaçat per alguns seglars (homes o nois) que també fóra convenient, com diu el núm. 4 del «Motu Proprio», anessin habillats amb sotana i sobrepellíç.

TEMES BEETHOVENIANS

I

“Al geni extraordinari”

(Continuació) (*)

Siguin el pòrtic que ens introdueixi en la ràpida recensió de la meravellosa i immortal obra beethoveniana, unes sòbries paraules manllevades, d'una lluminositat i comprensió captivadores i d'un esperit crític amarat de la més noble intel·ligència i amor beethovenià, definidores, en síntesi, de la gènesi i aparició de les nou simfonies de Beethoven, fonament intangible de la més transcendental i humana aportació a la Història, no tan solament de la Música, sinó de l'Art, ens atrevirem a dir.

Com les nou Muses, diverses i semblants a l'ensem, per tal d'ésser germanes, així mateix les nou simfonies de Beethoven. Cadascuna llur fesomia; cadascuna llur caràcter, llur plasticitat; cadascuna llur forma, llur pròpia arquitectura; però totes filles d'un pare, d'un mateix esperit, d'un mateix alè creador. Heu-vos ací, de la primera a l'última simfonia (1799 - 1823), uns vint-i-cinc anys transcorreguts de la vida d'un home, de la vida d'un heroi, de la vida d'un màrtir.

De la mateixa manera que la teoria de les sonates i la teoria dels quartets, la de les simfonies s'inicia amb obres simples, de pur divertiment, sense ulterior transcendència, rublertes d'encís i plenes de claredat, exquisides i respectuoses en la forma i sotmeses fidelment als límits tradicionals. Poc a poc, a mesura que va avançant en el seu desenrotllament, el pensament s'enlaira, l'imaginació s'agegant, l'inspiració creix i el sentiment devé més intens i l'emoció més colpidora i punyent.

Beethoven, d'una manera o altra, hi apareix sempre en elles com

(*) Vegi's la pàgina 103 del n.º 836.

el mestre per excel·lència de la gran arquitectura sonora i del més harmoniós colorit orquestral. Fos amb el músic hi ha sempre el poeta meravellosament vident i profundament expressiu, que explora i va descobrint màgicament un nou món del sentiment i de la imaginació, que sembla ésser només accessible al seu pensament musical, com cap altra ardit i formidable. (Llongueres).

Ja des de llurs juvenils assaigs a Bonn, Beethoven havia escrit per a tots els instruments; i ell que, format en mig d'una orquestra, coneixia a fons tots els recursos d'aquest meravel·lós element, fou en l'any 1799 quan s'atreví a llançar-se de ple a l'oceà d'una simfonia.

A la ratlla de 30 anys comptava el nostre biografiat, quan el 2 d'abril de 1800 ofrenaba al públic vienès la primera audició de llur *Primera simfonia*. El 1801 composà la *Segona*, executada per primera vegada el 5 d'abril de 1803, i al següent any, 1804, acabà l'*Heròica* (tercera). El 1806 començà la *Quarta*, que fou la *Cinquena* (originalment la *Sisena*. Bruscament interrompí el treball per a escriure, d'una sola plomada, sense els habituals apunts, la *Simfonia Quatrena*, inspirada per l'estimada Teresa de Brunswick. La *Quinta Simfonia* data del 1807 i correspon al període de la completa maduresa del geni, durant el qual produí, entre altres obres, el *Fidelio*, les simfonies quatrena i sisena, el *Concert en sol*, per a piano i orquestra, el *Concert en re*, per a violí, la *Fantasia*, per a piano, chor i orquestra i el primer esbós de la *Novena Simfonia*.

Després de la simfonia en *si bemoll*, la quatrena, executada en 1808; després de la cinquena i sisena, interpretades a finals del 1808, Beethoven restarà més de quatre anys en silenci, contrastant amb aquell gran període de fecunditat, degut, sens dubte, a la benefactora influència que exercí en el geni, des de 1806 a 1810, el projectat matrimoni amb la comtessa Teresa de Brunswick. Beethoven, fins aleshores, en les cinc primeres simfonies escriví llur pròpia història; des d'aquell instant immortalitzarà, en profit del llinatge humà, les seves pròpies alegries i dolors, sintetitzant unes i altres en quatre grans conceptes: *Natura*, la *Simfonia Pastoral* (sisena); *Apoteosi de la Dansa*, la setena simfonia; *Humor*, simfonia octava; i *Fraternitat Universal*, en aquella meravellosa simfonia amb cors, sublim testament i profecia d'un nou evangeli d'art.

En el període aproximat d'uns vint-i-cinc anys, s'escriu la història universal de la música, com ha dit Wagner comentant l'aportació simfònica del geni insuperable d'aital expressiva concepció musical.

El llegat tan ric i abundant en promences d'Haydn i de Mozart, el recollí Beethoven, i fou aquest geni-sord qui embellí l'edifici simfònic d'una sobirana amplitud de proporcions, a l'ensemble que el dotà de tresors melòdics tan prodigiosament variats i admi-

rables, que — segons criteri wagnerià — la simfonia de Beethoven s'erigeix avui davant nostre com monument que assenyala un període completament nou en la història de l'art, en qualsevulla de les seves edats.

Ultra la vàlua estrictament musical de les simfonies d'Haydn i de Mozart, llur importància en el procés històric del desenrotllament del gènere, deriva del fet d'haver donat a aquesta branca de l'art una amplitud i una estabilitat que han destruït qualsevol perill d'un retrocés a un estat de coses anterior; a més, la simplicitat i la claredat d'estil han fet d'elles els models més intelligibles per als seguidors. Beethoven no tingué, doncs, de lliurar-se a tanteigs i experiments, en compondre llur *opus* 21 (*Primera Simfonia*). Després això sí, el contingut sentimental de la simfonia fou devorat pel foc de la passió que l'abrusava; i la clàssica ponderació del gènere fou violentment sotraguejada per llurs mans de ferro; no per acomplir una bàrbara destrucció, sinó per tal d'expansionar-lo, de magnificar-lo, d'enlairar-lo a regions sublims; en fi, transformar-lo per un ver prodigi, en acció purificadora pel cor, en ensenyament ètic, en funció social, en acte d'adoració als peus de la Divinitat. (V. M. de Gibert).

De concepcions expressives havem qualificat les simfonies de Beethoven, el simfonista per excel·lència, i és perquè el caràcter expressiu beethovenià adquireix llur millor relleu en les Nou Muses. Es en tals creacions (on els instruments parlen un llenguatge que fins aquella època ningú no utilitzà), on l'expressió purament musical, subjugant a l'auditori i multiplicant els matisos amb la més inconcebible varietat, emociona profundament i s'endinsa en el més íntim del nostre ésser amb una força que qualsevol altre art no assoleix.

Aquesta concepció — ha dit Wagner comentant la simfonia beethoveniana, — és com la revelació d'un altre món, pel fet que descobreix al nostre esguard un encadenament de fenòmens del món, que és completament distint de l'encadenament lògic habitual i que es presenta amb un caràcter absolutament innegable, com és el d'imposar-se'ns amb la més irresistible persuasió i governar els nostres sentiments amb tan perfecta seguretat, que la raó analitzadora resta plenament confosa i desarmada.

FRANCESC D'A. NONELL I SISA

(Seguirà).

Carnet de Filosofía

El calor dilata los cuerpos y en lo que dice relación al cuerpo humano también lo enerva, enervamiento que, seguramente por razón del innegable comercio psico-físico repercute en el alma, que durante el período estival parece como soñolienta.

Estas consideraciones de la más elemental y vulgar experiencia nos pone delante una paradoja un tanto desorientadora.

Los dedicados principalmente a tareas cuyo agente primario es el alma, los dedicados casi exclusivamente a no hacer nada fuera de lo indispensable en lo que respecta al alma y en lo que se refiere al cuerpo son los que más imperiosamente sienten, según dicen, la necesidad de vacaciones, sentimiento profundo, que a no pocos trabajos de composición social y económica sujeta para estas vacaciones lograr, resultando para muchos la única verdadera época de trabajo...

... Los dedicados a trabajos corporales, son los que se ven precisados a no tener vacaciones o a contentarse con unos quince días de descanso...

Realmente es rara la vida, esta vida que como dijo Gaume no es la vida, vida que van, los que la viven y, sobre todo, los vividores, que en todas partes se hallan, complicando enormemente...

Sería un hecho la simplicidad de vida, la normal alternancia entre el trabajo y el descanso si todos poseyésemos aquel calor que nunca enerva y que siempre dilata, aquel calor que con su fuego de amorosa redención, Cristo vino a poner en la tierra...

JOSECA

MISCELANEA

Felizmente regresó de su visita a Cuba el M. R. P. Juan María Vives, Provincial de las Escuelas Pías de Cataluña, Cuba y Méjico y gran protector de la Academia; nos complacemos en darle la más cordial bienvenida y besar respetuosamente su mano.

* * *

Se hallan entre nosotros el R. P. José Castelar, Rector de las Escuelas Pías de Guanabacoa y el R. P. Jaime Carceller, bien conocido y apreciado en Barcelona.

* * *

SEMANA DE MISIOLOGIA

QUE PARA SOLEMNIZAR LA CLAUSURA DEL PALACIO DE LAS MISIONES ORGANIZÓ EL COMITÉ EJECUTIVO DE LA EXPOSICIÓN MISIONAL Y LOS INSTITUTOS MISIONEROS QUE HAN CONCURRIDO A LA EXPOSICIÓN

29 junio-6 julio

COMITÉ DE HONOR

S. M. EL REY DON ALFONSO XIII (Q. D. G.), PRESIDENTE DE HONOR.

Emmo. Sr. Dr. D. Francisco Vidal y Barraquer, Cardenal-Arzbispo de Tarragona.

Ilmo. y Rdmo. Sr. Dr. D. Manuel Irurita, Obispo de Barcelona, Presidente efectivo de la Semana.

Siguen a continuación el Presidente de la Unión Misional, en España; el Ministro de Estado; las Autoridades de Barcelona, y los Rdmos. Superiores Mayores de los Institutos Misioneros residentes en España, que en gracia de la brevedad no copiamos.

MISCELANEA

JUNTA ORGANIZADORA

Presidente: Rdmo. P. Fr. Fidel de Montclar, O. M. C., Prefecto Apostólico del Caquetá.

Vicepresidente: Rdo. P. Luis Bisbal, M. S. C.

Secretario: Rdo. P. Víctor Elizondo, S. J.

Vocales: Rdo. P. Pablo de Castelló, O. M. C.; Rdo. P. León Yagüe, O. P.; Rdo. P. Ignacio Jordá, O. F. M.; Reverendo Padre Julián Massana, S. S.

Vicesecretarios: Rdo. P. Marcos Ajuria, C. M. F.; Reverendo P. Ricardo Jarauta, A. R.

PROGRAMA

DÍA 29 DE JUNIO, FIESTA DE SAN PEDRO APÓSTOL

Por la mañana. — A las diez, Misa de Pontifical en la Catedral Basílica, con homilía sobre Misiones y asistencia del Comité de Honor, Junta Organizadora y miembros de la Semana de Misiología, autoridades y representaciones nacionales y extranjeras, Comité Ejecutivo y Junta de Delegados de la Exposición Misional, Juntas Directivas y Secciones parroquiales de las Obras Misionales Pontificias y demás Asociaciones de Misiones, Colegios, Centros y Asociaciones Católicas, etc.

Por la tarde. — Grandioso Acto Misional en el Palacio Nacional de la Exposición. Tomarán parte notables oradores católicos y las bandas y masas corales de más prestigio.

SESIONES ORDINARIAS

Tendrán lugar todos los días, de diez a doce de la mañana y de tres y media a cinco y media de la tarde, en el Salón de Actos del Seminario Conciliar. En ellas se dará lectura a los trabajos presentados.

Lunes, 30 de junio

Por la mañana. — «Valor histórico y etnológico de las Crónicas Misioneras», Rdo. P. Victoriano Capánaga de San Agustín, A. R. «Las Misiones Españolas y el derecho de gentes», Rdo. Padre Rodrigo Bayón, C. SS. R. «Aportación científica de los Misioneros Salesianos en las tierras magallánicas», Rdo. P. I. Bernabé, S. S.

Por la tarde. — «El Apostolado de los PP. Franciscanos en Marruecos»: I. «Asistencia a los cristianos cautivos», Rdo. Padre

Fr. José María Gómez, O. F. M. II. «Actuación en los tiempos presentes», Rdo. P. Fr. Manuel Rodríguez, O. F. M. «Influencia y trascendencia de los Centros culturales en las Misiones», Rdo. Padre Teodoro Rodríguez, O. S. A. «La conquista de los indios americanos por los primeros Misioneros», Rdo. Padre Guillermo Vázquez, O. M.

Martes, 1.º de julio

Por la mañana. — «Sentido y alcance de las grandes Bulas Misionales de Alejandro VI: 1493», Rdo. P. Pedro Leturia, S. J. «Carlos III y las Misiones», Rdo. Padre Jesús López Alijarde, C. M. F. «El animismo de los Carolinos», Rdo. P. Calixto de Geisolsheim, O. M. C.

Por la tarde. — «Las Razas Amarilla y Malaya», Reverendísimo P. Fr. José Alvarez, O. P., Prefecto Apostólico de Shikoku. «Raimundo Lulio, Misiólogo y Misionero», Rdo. Dr. D. Ramón Roquer, Pbro., Profesor de la Universidad de Barcelona. «Método de evangelización de los Carmelitas españoles, en el Indostán», Rdo. P. Vidal del Niño Jesús, C. D.

Miércoles, 2 de julio

Por la mañana. — «Vindicación de España en Filipinas», Reverendo P. Enrique Petter, M. S. C. «Origen de las Misiones Españolas en Australia», Rdo. P. Román Ríos, O. S. B. «Los Agustinos Recoletos en Casanare (Colombia) o Enseñanzas prácticas de una Misión de tres siglos», Rdo. P. Nicasio Balisa, A. R.

Por la tarde. — «Los Misioneros y la filología», Reverendo Padre Fr. Agustín J. Barreiro, O. S. A. «Semblanza científica de San Raimundo de Peñafort», Rdo. P. Fr. José Garrido, O. P. «Los Misioneros españoles y la arquitectura en la Nueva España», Reverendo P. José Alvarez, C. M. F.

Jueves, 3 de julio

Por la mañana. — «El Patronato de España en los Santos Lugares», Rdo. P. Andrés Ibars, O. F. M. «Enseñanza científica de la Misiología en la Carrera Eclesiástica», Reverendo P. Fr. Pío M. de Mondreganes, O. M. C. «Enseñanza primaria en las Indias ordenada por los Reyes, practicada y organizada por los Misioneros», Rdo. P. Constantino Bayle, de la Compañía de Jesús.

Por la tarde. — Trabajo del Rdo. P. Otto Maack, O. F. M., Delegado del Instituto de Münster. «Apuntes de la Historia de la Misiología en España», Dr. D. Casimiro Morcillo, Pbro., Profesor

MISCELANEA

de Misiología del Seminario de Madrid. «La Escuela en las Misiones de Indias. Enseñanza primaria, profesional y agrícola de los indios», Rdo. P. Luis Roltmary, S. S.

Viernes, 4 de julio

Por la mañana. — «Doctrina de los Dominicos PP. Paz, Vitoria, Ibáñez y Ledesma sobre la predicación del Evangelio y su aplicación en los territorios descubiertos y conquistados por España», Rdo. P. Fr. A. Carrión, O. P. «La medicina aplicada en Filipinas por los Agustinos Recoletos», Reverendo P. Marcelino Simonedo, A. R. «El Agustiniano Fr. Martín de Rada», Rdo. P. Pedro M. Vélez, O. S. A.

Por la tarde. — «España ante los problemas religiosos del Oriente cristiano», Rdo. P. Mauricio Gordillo, S. J. «Cuestiones teológico-misioneras», Rdo. P. Angel Zoco, C. M. F. «Presentación de algunos trabajos de colaboración».

Sábado, 5 de julio

Por la mañana. — «Situación canónica de las antiguas Misiones de América Española», Rdo. P. Fr. Gumersindo de Estella, O. M. C. «Los doce primeros Apóstoles de Méjico», Rdo. P. Atanasio López, O. F. M. «Presentación de algunos trabajos de colaboración».

PRESENTACIÓN Y DISCUSIÓN DE CONCLUSIONES

Todos días, de siete a ocho de la tarde, se reunirán los socios en el Palacio de las Misiones para discutir las conclusiones presentadas:

Fundación de un Instituto de Estudios misiológicos.

Establecimiento y organización de Semanas de Misiología en España.

Fundación en España de una Revista Científica de Misiones.

Fomento de la enseñanza de la Misiología en los Seminarios y Colegios mayores de Religiosos.

Preparación del Texto español de Misiología.

Organización de Exposiciones misionales locales.

Organización de Cursos para vulgarización de conocimientos misionales.

Organización de un grupo de apologistas para la América Española.

Apoyo de toda iniciativa de carácter científico misional entre intelectuales y estudiantes.

Fomentar y facilitar en especial los trabajos de investigación en archivos y bibliotecas.

LA ACADEMIA CALASANCIA

Procurar se edite el tesoro de preciosos materiales de ciencia misional que guardan los archivos de los Institutos Misioneros.

Publicación de libros y folletos relacionados con las Misiones.

Ponentes: Rdo. P. Luis Bisbal, M. S. C.; Rdo. P. Fray Pablo de Castelló, O. M. C.; Rdo. P. Pedro Tura, C. M. F.; M. I. Señor Dr. D. Luis Homs, Pbro.; Rdo. Dr. D. Casimiro Morcillo, Pbro.; Rdo. P. Fr. Mauricio de Arrilucea, O. F. M.; Rdo. P. Fray Pío María de Mondreganes, O. M. C.; Rdo. P. Eduardo Fabregat, C. M. F.; Rdo. P. Bienvenido Lahoz, O. M.

SESIÓN DE CLAUSURA Y LECTURA DE CONCLUSIONES

El sábado, a las cuatro de la tarde

Con ocasión y en los mismos días de la Semana de Misiología se celebrará una

SEMANA MISIONAL POPULAR

Día 29. — Por la mañana, a las diez, Misa de Pontifical, en la Catedral, a las cinco, grandioso Acto Misional en el Palacio Nacional de la Exposición.

Todos los días. — *Comunión general apostólica* en distintas iglesias.

Solemne Triduo Misional en la Parroquia de Belén.

Conferencias, con proyecciones, en el Salón de Actos del Palacio de las Misiones.

El Triduo Misional se celebró durante los días 4, 5 y 6, predicando el día 4 el Rdo. P. Salvador de la M. de Dios, el día 5 el P. Garbayo y el día 6, nuestro P. Director.

* * *

EL TRIUNFO INVISIBLE

El 7 de junio de 1929, con el canje de las ratificaciones, entró en vigor el pacto de Letrán. Un año es buen alejamiento para considerarlo.

MISCELANEA

Históricamente había: un derecho de la Santa Sede; el atentado contra ese derecho; una ofensa. Dogmáticamente: la soberanía inamisible del Romano Pontífice. Prácticamente: el problema territorial de esa soberanía.

El conflicto jurídico se ha resuelto por la donación al usurpador, del territorio usurpado. La ofensa, por la reparación ofrecida en los términos del concordato. Es la solución que pudo imaginar un padre.

La soberanía se ha manifestado como distinta de todas las otras, sin origen en la tierra, pero su expresión o su símbolo, ante la Europa materialista, tuvo que ser territorial. Para ello encontró el Papa la doctrina sublime (e irónica) del territorio franciscano: *quel tanto di corpo che bastava per tenersi unita l'anima*.

Es el triunfo del espíritu: triunfo paternal contra los rebeldes, — triunfo de doctrina contra los mitos del orgullo. Triunfo limpio de toda impureza, de toda *grandeur de chair*, y por lo tanto INVISIBLE.

PRENSA AMERICANA

Trozos selectos

Cuando presenciamos un espectáculo cuyo final conocemos de antemano y vemos al héroe perseguido, humillado, aniquilado por la desgracia y a punto de perecer, nos dan ganas de gritarle: «Aguanta, persevera, que todo acabará bien. Cuanta honra te espera por haber dado tales muestras de fortaleza y fidelidad. Cuanto mayor sea ahora tu apuro, tanto más grande será luego tu triunfo. Todavía gimes, pero mira, ya se acerca la victoria de la buena causa. Todavía hay justicia, todavía existe una providencia divina, y para experimentarla en ti y demostrarla a los demás, sufres y padeces. Ten constancia y resígnate un poco más; Dios mismo se convertirá en deudor tuyo».

Pero cuando somos nosotros mismos los que nos hallamos en igual caso, nos olvidamos de las palabras que dirigimos a los oprimidos. Entonces son otros espectadores los que nos animan con las palabras de Calderón: «Hoy son las flores de la cruz, mañana será la miel celestial». Pues en la lucha de esta vida tenemos grandes espectadores, espectadores de más elevada alcurnia que los que presenciaron los tormentos de los mártires en el anfiteatro. A estos espectáculos asistían sólo emperadores y Césares, pero los angeles, los santos, el mismo Dios son los que siguen y observan nuestros pasos con verdadero interés y simpatía.

Representamos aquí con toda la seriedad requerida una tragedia grandiosa, un combate terrible, una batalla decisiva para la eternidad. Que sentimiento más sublime debe embargar nuestra alma al pensar que ocupamos un puesto señalado en el «espectáculo que damos a los ángeles y a los hombres».

A. M. WEISS

Este número ha sido sometido a la Censura Gubernativa

PIANOS Y ARMONIUMS

RÓMULO MARISTANY

PLAZA DE CATALUÑA, 18 - BARCELONA

Fosfo Glico Kola Doménech
RECONSTITUYENTE

Farmacia y Laboratorio DOMÉNECH

Primer Premio
del Excmo. Ayuntamiento de Barcelona

Ronda S. Pablo, 71 - BARCELONA

Teléfono 34151

Grandes Almacenes
EL BARATO
SALVADOR SINDREU

Calles Tamarit, Villarroel y Ronda

BARCELONA

Teléfono 31951

Fàbrica de Billars - Soler

Especialitat en Billars per a Campionat

Accesoris de tota mena

Articles de marfil i similars

Dòminos - - Escacs - - Dames, etc.

Viladomat, 122 : : BARCELONA

Telèfon 34705

BAZAR RITZ

Librería

Material escolar

Artículos de dibujo y pintura

Papelería

Libros rayados

Objetos de escritorio

Impresos

CORTES, 662

(chaflán Lauria frente al Hotel Ritz)

BARCELONA

TELÉFONO 11717

MANUFACTURA DE TORNERÍA

JUEGOS - JUGUETES

Fabricación especial en juegos ajedrez y croquet

ARSENIO LLOPART

Trompos - Bastidores y Tambores para bordar - Sacudidores
Cucharas de boj - Juegos portier - Perchas - Urnas y bolas
para sorteo de quintas, lotería y amortizaciones, etc., etc.

Riera Alta, 60 y 62 y Nueva de Dulce, 1
(junto a la Ronda de San Antonio)

BARCELONA

Gran Zapatería
La Valenciana

Francisco Osinalde

URGEL, 12

BARCELONA

Siempre nuevos modelos

Más barato que nadie

: PINTURA Y DECORACIÓN :
RÓTULOS DE TODAS CLASES

OBRAS, TIENDAS, PISOS Y FACHADAS

BELTRÁN, BENET Y C.^{IA}

Decoradores del Real Colegio Escuelas Pías de S. Antón

Joaquín Costa, 8
(antes Poniente)

BARCELONA
TELÉFONO 14443

ULTIMAS
NOVEDADES

60, Ronda San Antonio, 60
BARCELONA

«Recuerde Vd. esta
casa y no deje de
visitarla»

LECHE CONDENSADA

EL NIÑO

La leche condensada marca «EL NIÑO», con toda su crema, y elaborada con arreglo a procedimientos novísimos de fabricación, reúne las mayores ventajas apetecidas por todo consumidor.

Pruebe hoy mismo la leche condensada «EL NIÑO», y quedará convencido de su alta e insuperable calidad.

LA GRAN MARCA NACIONAL

Harina Lacteada "EL NIÑO"

La harina lacteada marca «EL NIÑO», está elaborada con arreglo a una novísima fórmula, que corresponde a los más modernos procedimientos científicos en materia de alimentación infantil.

En su composición entra una sustancia vitamínica que evita el raquitismo, y si ya existe, lo cura. Es auto-digestiva y de una asimilación perfecta, asegurando a los niños un capital de salud para el porvenir.

Muestras y folletos gratis de ambos productos a quien lo solicite de la Sociedad Lechera Montañesa, A. E. - Plaza Cataluña, 20 - Barcelona

Capital: 10.000.000 de pesetas

Representación de la Casa Domenico Anderson de Roma

RENART

Calle Diputación, 271 (entre Clarís y Paseo de Gracia) - Teléf. 16217
BARCELONA

Arte decorativo - Pintura y Escultura - Reproducciones - Grabados y Fotografías - Altares e imagería religiosa - Dibujos - Marcos y decoración policroma

Carpintería mecánica

BUENAVENTURA FRADERA

S. Gervasio, 21 - **BARCELONA**
TELEFONO

Camisería **IBERIA**

(NOMBRE REGISTRADO)

RIERA Y CASULLERAS

Proveedores de Colegios de PP. Escolares

FABRICA DE GENEROS DE PUNTO

Pullovers niño - Sueters señora

Jerseys - Bufandas

Guantes de todas clases - Camisas a medida

PRECIOS LIMITADOS

Central, RONDA SAN PEDRO, 20 (frente a calle Clarís)

Sucursal: RONDA SAN ANTONIO, 102 (junto Plaza Universidad)

Barcelona

EL DOLOR DE CABEZA

Neuralgias, lumbago, ciática, dolores nerviosos, reumático y las molestias periódicas propias de la mujer
CURAN SIEMPRE CON EL

Cerebrino Mandri

Nunca Perjudica

Anémicos, debilitados, neurasténicos, convalecientes, tomad el **TONICO MANDRI**

... PINTURA Y DECORACIÓN ...

RÓTULOS DE TODAS CLASES

OBRAS, TIENDAS, PISOS Y FACHADAS

BELTRAN, BENET Y C.^{IA}

Decoradores del Real Colegio Escuelas Pías de S. Antón

Joaquín Costa, 8
(antes Poniente)

BARCELONA

Teléfono 14443

ULTIMAS
NOVEDADES

60, Ronda San Antonio, 60

BARCELONA

«Recuerde Vd. esta
casa y no deje de
visitarla»

FARMACIA I LABORATORI

MASÓ ARUMI

DEL DOCTOR NADAL

(PROVEIDOR DEL F. C. BARCELONA)

Rambla de Canaletes, 1 — Carrer del Bonsuccés, 2

TELÉFON 12951

BARCELONA

MEDICAMENTS PURISIMS

Els ULLS DE POLL i les DURÍCIES desapareixen sense
perill amb el **CALCIDA MASÓ ARUMI**

Una pte. el frascó

EL MAL DELS PEUS, INFLACIONS, etc., desapareixen
amb l'ús dels deliciosos banys **SALINOS MASÓ**

Dos pres. la capsà

Radio Salil

Bálsamo rápido y seguro para curar los ataques de **Reuma** articular, **Reuma** nervioso localizado, **Gota**, **Ciática**, **Neuralgia**.

USO EXTERNO

Fricciónese la parte dolorida y el alivio será inmediato.

Se consiguen curaciones sorprendentes

Librería BOSCH

Ronda Universidad, 5 - BARCELONA

Gran surtido en obras nacionales y extranjeras
de texto y consulta

CORRESPONSALES DE LA PRINCIPALES EDITORIALES DEL MUNDO
SUSCRIPCIONES A TODA CLASE DE REVISTAS Y PUBLICACIONES

CICLOS
MOTOS
ACCESORIOS

SPORTS

SANROMÀ

Balmes, 62 - Teléfono 11303 - BARCELONA
PÍDASE EL CATÁLOGO ILUSTRADO

Disponible